

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17P/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203575
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623203575.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, prechodne bytom D. E. F., D. X, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, D. a otec H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. F., H. I. XXXX/X, v konaní o návrhu navrhovateľky - zákonnej zástupkyne maloletého dieťaťa: J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. F., D. X, právne zastúpená Advokátskou spoločnosťou Hovan a Hospúdko, s.r.o. so sídlom M. Gorkého 8, Spišská Nová Ves, o návrhu navrhovateľky na obmedzenie styku otca, o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Návrh navrhovateľky na zákaz styku otca s mal. A. B., nar. XX.X.XXXX zamietam.

II. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. A. B., nar. XX.X.XXXX počas dvanástich kalendárnych mesiacov každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci v stredu od 15.00 hod. do 16:00 hod. v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1, Spišská Nová Ves za prítomnosti psychológa alebo inej odborne spôsobilej osoby, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Stará matka je povinná mal. A. na styk s otcom riadne pripraviť a na miesto stretnutia v určený čas doviesť a následne v určený čas mal. A. z miesta stretnutia vyzdvihnúť.

III. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn.4P/119/2020-21 zo dňa 10.9.2020 v časti úpravy styku otca s mal. A. B., nar. XX.X.XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaním zo dňa 3.7.2023 sa navrhovateľka vo veci samej a návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, aby súd zakázal styk otcovi s mal. A. resp. aby styk otca s maloletou neupravil. Svoj návrh odôvodnila tou skutočnosťou, že otec maloletej bol od 17.5.2021 do 16.6.2023 väzobne trestne stíhaný pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania maloletej. Za predmetný skutok bol dvakrát neprávoplatne odsúdený Okresným súdom Spišská Nová Ves na nepodmienečné tresty odňatia slobody. Dňa 16.6.2023 v predmetnej trestnej veci rozhodol Krajský súd v Košiciach, tak že otca maloletej oslobodil spod obžaloby z dôvodu, že nebolo preukázané, že skutok sa stal. Keďže styk otca s maloletou bol upravený rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4P/119/2020-21, otec sa domáhal styku s maloletou už 24.6.2023, pričom styk sa neuskutočnil nakoľko maloletá odmietla ísť k otcovi. V daný deň boli privolaní aj príslušníci policajného zboru, pred ktorými maloletá uviedla, že k otcovi nechce ísť. Maloletá odmieta navštevovať svojho otca, nejaví o neho záujem a vyslovene sa ho bojí. Ďalej poukázala na vypracované znalecké posudky v trestnom konaní, z ktorých má vyplývať, že osoba otca je emotívne nestabilná, labilná, je zvýšená pohotovosť k emocionálnym výbušným prejavom po

malom podnete. Z psychologického nálezu maloletej vyplýva, že má pocit ohrozenia zo strany otca a jeho matky, má strach z únosu. Z dôvodu, že otec maloletej si styk vynucuje a nehľadá spôsob ako maloleťu osloviť, ale je agresívny a vyhráza sa pomstou a trestným stíhaním matke bola navrhovateľka nútená podať návrh na obmedzenie styku aj formou neodkladného opatrenia tak, aby bol chránený najlepší záujem maloletej.

2. Súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 8.8.2024, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a rozhodol vo veci samej. Pojednávalo sa v neprítomnosti otca a matky maloletej.

3. Súd vykonaným dokazovaním v priebehu pojednávania zistil nasledujúci skutkový stav:

4. Stará matka na pojednávaní (31.5.2024) okrem iného uviedla, že mal. A. chodila na stretávanie s otcom aj nad rámec styku a chodila tam rada, ako len na výletik, pričom všetky povinnosti vo vzťahu k maloletej riešila ona. Udalosť spojená s trestným stíhaním bola začiatkom resp. zlomovým momentom vzťahu maloletej k otcovi. Od 15.5.2021 sa maloleť zmenila, bojí sa ho, odmieta ho. Po prepustení z väzby, keď prišiel pre ňu, A. povedala že nie, nechce sa s ním stretnúť. Keď bol otec vo výkone väzby dieťa vedelo, že sa niečo deje, že je otec vo väzbe, zmenilo správanie, nepýtala sa na otca a ani stará matka sa nepokúšala s maloleťou o tom rozprávať. V ten deň, t.j. 15.5.2021 prišla od otca ako iné dieťa, vydesené s iným správaním, zabudla si u neho telefón a pýtala sa skôr od otca domov. V deň keď mal nastať ten incident, kedy jej volala, strašne plakala, bola vydesená, a hneď volala na políciu, aby sa tam šli pozrieť, otec nedvíhal telefón, polícia klopala na dvere. Taktiež otec asi 16- krát naposielal policajné hliadky do práce k starej matke, domov a musela ukázať dieťa. Polícia skontrolovala dieťa a následne volali, že je v poriadku. V nedeľu prišla domov vydesená a od tohto momentu sa začala divne správať, zmenila postoj k otcovi, bála sa červených taxíkov, tmy, auta, a zo strachom v očiach reaguje doteraz. Ak stretnú otca na ulici, schová sa za starú matku. Od kedy otec bol prepustený z väzby maloleť sa vyjadrovala, že ho nechce vidieť, aj keď prišiel k ním domov, niekedy aj s políciou, keď maloleť povedala polícii, že nechce ísť za otcom, prestal už k ním chodiť. S otcom dieťaťa nemá od danej udalosti žiaden vzťah, na sociálnych sieťach jej nadával. Aktuálne je maloleť spokojná, slušná, ku škole pristupuje dobre, chodí na gymnastiku, futbal, tancuje.

5. Matka na pojednávaní (31.5.2024), okrem iného uviedla, že mal. A. chodila k otcovi rada, jeden čas spolu s otcom aj rozprávali, chodil dohodnutý a maloleť sa na stretnutia tešila. Predtým to čo sa stalo otec aj keď si vypil viac vypisoval aj na telefón dieťaťu, že sú kur... Boli u školskej psychologičky, lebo mala odmietavý postoj k učeniu, že nie je dobré ako otec vplýva na maloleťu, a že dieťa bolo nútené do niečoho čo sa jej nepáči. Asi sa to začalo potom keď začal dieťa nútiť, aby sa s ním kúpalo. Matka bola hospitalizovaná, ale aj otec bol 45 dní na psychiatrii a chceli mu robiť elektrošoky, lebo nereagoval na lieky. Keď ho chceli previezť do Košíc, tak ho zobrala na reverz domov a potom sa rozviedli. Od kedy bol otec vo výkone väzby, dieťa sa uzdravilo a začalo byť šťastné. Maloleť je na matku naviazaná, rozprávali sa, či nerozumejú všetci, že jej otec ublížil a že s ním nechce ísť a matka jej povedala, že ju nemôže nikto nútiť. Komunikáciu s otcom nemá žiadnu, matka ho stretla na ulici, videl ju, hneď si zapla nahrávanie v budove ako jej nadáva, celé roky ju terorizuje a aj jej matku. Hoci bol v podmienke tak jej nadával, nerešpektuje zákon, ani nikoho. Hovoril, že on je zákon, takto ich zastrájuje a vyhráza sa im.

6. Otec na pojednávaní (31.5.2024) okrem iného uviedol, že všetko bolo v pohode, až kým od starej matky nechodili SMS, že maloleť chodí doškriabaná. Kúpil psa pitbula a A. kúpala, málo kedy spolu so psom, pričom on bol v strede, pes na boku, dopúšťal vodu. S matkou maloletej bolo všetko v poriadku, dieťa si odovzdali, až kým stará matka nahlásila na políciu, že mal maloleťu sexuálne zneužiť a keď prišli policajti myslel, že odpadne. Krajský súd ho oslobodil. Keď prišiel z výkonu väzby maloleťu nevyhľadával, bol v škole pýtať sa ako sa má, nechcel ju vidieť, lebo mal z toho zlý pocit. Chce pristupovať k nej opatrne, už len skutočnosť, že jej meno bude spojené s označením „zneuctená otcom“, nevie ako pôjde ďalej na Strednú školu. Nevidel dieťa 2 a pol roka. Na adresu starej matky uviedol, že je úžasná, ale aj mama a otec by mali vidieť dieťa. Keď mu dieťa povie, že ho nechce vidieť odíde a príde o ďalší mesiac, pri styku nech je nejaká osoba, ktorá zhodnotí reakcie maloletej. Chcel by sa stretávať s A. každý nepárny týždeň sobota a nedeľa a každý parný týždeň v piatok, ak mu povedia, že nie nepôjde po ňu, bude brať akékoľvek rozhodnutie, je ochotný komunikovať s maloleťou aj prostredníctvom sms sprav, sociálnych sietí a pod. V súčasnosti neberie stereoidy, alkohol si dal len pred spaním.

7. Z listinných dôkazov, ktoré boli vykonané počas pojednávania vyplýva nasledovné:

8. Zo spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/119/2020 vyplynulo, že súd rozsudkom zo dňa 10.9.2020 pod sp. zn. 4P/119/2020-21, rozhodol takto:

Zveruje sa mal. A. B., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke J. K., nar. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

I. Rodičia maloletej, matka C. B., nar. X.X.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej minimálne zákonné výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa mesačne a otec H. B., nar. XX.X.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 50,- Eur mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je každý z rodičov povinní uhrádzať vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

II. Styk matky s maloletou A. súd neupravuje.

III. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý nepárny víkend v roku v čase od soboty od 10.00 hod do nedele 15.00 hod. a každý párný piatok v čase od 15,30 hod. do 17,00 hod. tak, že v čase určenom na začiatok styku vyzdvihne otec mal. A. zo školskej družiny a odovzdá ju v čase 17,00 hod. starej matke.

9. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 17P/43/2023 zo dňa 6.7.2023, súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

10. Zo záverov lekárskej správy zo dňa 23.2.2023 vyplynulo, že psychický stav maloletej je dobrý, spracúva zážitok zneužívania cez obranné mechanizmy deflexie a desenzilizácie, intelektuálna kapacita v pásme priemeru, vzťahové väzby k starej matke a dedkovi (z matkinej strany) sú bezpečné, postoj k otcovi odmietavý. K babke z otcovej strany nemá vytvorený žiaden vzťah, bojí sa jej, obáva sa, že ju unesie.

11. Na čl. 7 – 8, fotografie maloletej s viditeľnými škrabancami (rok 2021).

12. Sken trestného rozkazu sp. zn. 2T/59/2029, neprávoplatného, ktorým súd uznal otca vinného z trestného činu nebezpečného vyhrážania vo vzťahu k matke dieťaťa.

13. Zo správy z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplynulo, že maloletá A. je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s ktorou býva nájomnom byte, kde má samostatnú izbu. Byt je zariadený a v stave, že zabezpečuje maloletej prostredie na riadny rozvoj. Navrhovateľka je zamestnaná, ktorá okrem mzdy poberá príspevok na dieťa zverené do náhradnej starostlivosti, prídavok na jedno neplnoleté nezaopatrované dieťa a náhradné výživné. Z pohovoru s maloletou vyplynulo, že si uvedomuje skutočnosť, že jej otec sa domáha styku s maloletou. Je z toho smutná, nakoľko ho nechce už volať ocko, nechce sa s ním stretávať. Naposledy keď otca náhodne stretli v obchode s babkou, tak sa skryli za pokladňu, bála sa až mala pocit, že jej srdce chcelo vyskočiť. Čo sa týka vzťahu k matke uviedla, že k nej chodievala, prespáva tam lebo sa tam cíti dobre ako aj u babky. Otec býva v nájomnom byte, ktorý je úplne zariadený. Opakovane po nezrealizovanom styku oznamuje túto skutočnosť u kolízneho opatrovníka. Je toho názoru, že maloletá je ovplyvnená náhradným rodičom a jej matkou vo vzťahu k jeho osobe, pričom nemá záujem násilne na maloletú tlačiť, len sa jej chce párkrát pripomenúť a povedať, že ju má rád. V závere kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že sa maloletá s otcom nestretávala takmer 2 roky, prispieva to k tomu, že maloletá nejaví záujem o styk s otcom. Maloletá je vo veku kedy sa jej výrazne dotýka všetko, čo počuje v súvislosti s jej osobou a jej rodičmi. Keďže nie je možné izolovať maloletú od všetkého, je zo všetkého zmätená a vystrašená, v danom období akékoľvek násilné nútenie do realizácie styku môže mať negatívny vplyv na krehkú psychiku maloletej.

14. Okresný súd Spišská Nová Ves pod sp. zn. 17P/43/2023-33 zo dňa 28.7.2023, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zákaz styku otca s maloletou zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala

navrhovateľka odvolanie (čl. 40). Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 19Cop/51/2023-85 zo dňa 5.10.2023, ktorý súčasne III. výrokom dal súdu prvej inštancie podnet na začatie konania o zmenu úpravy styku otca s maloletou.

15. Z rozsudku Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 6To/55/2023-297 zo dňa 16.6.2023, právoplatným dňa 16.6.2023 vyplynulo, že otec je podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. Zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. Zákona. Z obsahu uvedeného rozhodnutia vyplývajú aj iné skutočnosti zásadné pre posúdenie dôvodnosti návrhu starej matky maloletej. Odhliadnuc od skutočností, že na základe znaleckého dokazovania bolo ustálené, že otec maloletej netrpí žiadnou duševnou poruchou, nie je príslušníkom menšinovej sexuality, tzn. nie je deviantný, je heterosexuálne zameraný, nebola preukázaná prítomnosť pedofilnej proceptivity, ani známky preferujúce agresívne sexuálne aktivity, rovnako nebola preukázaná žiadna deviácia, pričom pedofília je nepochybne sexuálnou deviáciou.

16. Z písomného odvolania (čl. 40 – 46) okrem iného vyplynulo, že stará matka čelí sústavným atakom zo strany otca a maloletá má strach z dní, kedy má otec upravený styk. Každý kontakt otca so starou matkou je sprevádzaný kontaktovaním polície zo strany otca a otec si svojím radikálnym spôsobom vymáha styk s dieťaťom. Poukázal na znalecký posudok z trestného konania, v ktorom okrem iného bolo uvedené, že v sexualite obvineného sa objavili tieto zvláštnosti (nižšie uvedené prejavy nemôžeme pokladať za dôkazy sexuálne deviácie, zároveň môžeme konštatovať, že v bežnom sexuálnom správaní sa často nevyskytujú), kde okrem iného je uvedené: opakované kúpanie s vlastnou mal. dcérou (uvedené hraničí až s prejavom sexuálne deviácie), málo dlhodobých vzťahov v živote obvineného, hoci deklaroval, že mal práve o takéto vzťahy záujem, opakované vyhľadávanie podstatne mladších žien, prítomné sú problémy v dvorení, napr. vo forme dôrazu na dominanciu a submisivitu v partnerskej interakcii.

17. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka k odvolaniu navrhovateľky vo veci neodkladného opatrenia sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej, ktorý uviedol, že mal. A. si prešla veľmi náročným obdobím od rozvodu rodičov a následne zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Vzhľadom na jasne vyjadrený názor maloletej sa mu návrh starej matky maloletej javí ako dôvodný. Má za to, že akékoľvek násilné nútenie do realizácie styku môže mať negatívny vplyv na krehkú psychiku maloletej. Považuje za nežiadúce, aby sa rodič, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, domáhal prijatia opatrení, ktoré by mohli poškodiť zdravie a rozvoj mal. dieťaťa.

18. Z vyjadrenia matky (čl. 68) k neodkladnému opatreniu vyplynulo, že matka poukazuje, že maloletá sa odmieta stretávať s otcom, nechce sa k nemu priblížiť ani za prítomnosti polície resp. kurately. Maloletá plače, trasie sa má z otca strach. Otec opakovane útočí na matku ako aj starú matku. Domáhala sa, aby bol vypočutý názor maloletej, aby nemusela žiť v strachu, keď sa priblíži termín stretnutia otca s maloletou.

19. Z komunikácie otca vyplynulo, že otec opakovane zdôrazňuje, že maloletá je jeho dcérou a bude ňou do konca života, s odkazom starej matke, že kto seje vietor, bude žať víchricu.

20. Zo psychologického nálezu vyplynulo, že maloletá prežíva ťažké obdobie, zažíva pocit ohrozenia zo strany otca a jeho matky, bojí sa že ju unesú, opakovane uvádza, že nesmie nikam chodiť sama. Odporúčané vytvárať pre maloletú bezpečne prostredie, posilňovať bezpečné vzťahové väzby.

21. Z mailovej komunikácie starej matky s kuratelou vyplynulo, že stará matka sa sústavne obáva o svoje zdravie, otec bol opätovne vzatý do väzby, nakoľko sa jej vyhrážal zabitím.

22. Z vyjadrenia matky (čl. 163) vyplynulo, že otec sa matke vyhráža zabitím, vulgárne jej nadáva, je agresívnej povahy. Maloletá je podľa matky pri náhodnom stretnutí s otcom nervózna, má strach.

23. Z vyjadrenia starej matky (čl. 165- 169) vyplynulo, že otec zverejnil detaily prostredníctvom článkov v novinách, ktoré majú negatívny vplyv na dieťa.

24. Zo správy z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (čl. 93) okrem iného vyplynulo, že bytové, finančné, osobné pomery sú vo vzťahu k maloletej zabezpečené. Maloletá je v starostlivosti

starej matky, pričom udržiava pravidelný kontakt so svojou matkou. Maloletá od prepustenia otca z väzby je v strese, opakovane otca odmieta a v situáciách, keď sa otec dostaví na stretnutie, je rozrušená a je potrebné ju dlho upokojovať.

25. Zo správy z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (čl. 170) okrem iného vyplynulo, že bytové, finančné, osobné pomery sú vo vzťahu k maloletej zabezpečené. Otec má taktiež zabezpečené bytové podmienky. Maloletá pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že je spokojná so spôsobom života, nič jej nechýba, je rada so starou matkou a matkou. Ohľadom otca si nevie predstaviť, aby sa s ním stretla alebo rozprávala. Otec si podľa nej stále myslí, že má 4 roky ale ona má už 10. Kolízny opatrovník poznamenal, že maloletá prezentuje opakovane odmietavý postoj k otcovi a je toho názoru, že nútený styk môže mať negatívny vplyv na psychiku maloletej do budúcnosti.

26. Z uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 17P/43/2023-94 zo dňa 8.1.2024, vyplynulo, že súd začal ex offo konanie o zmene styku otca s maloletým dieťaťom vedenom pod sp. zn. 17P/142/2023, ktoré následne predmetným uznesením spojil na spoločné konanie.

27. Z písomných vyjadrení otca (čl. 97, 132, 135,158,159,188) vyplynulo, že nesúhlasí s návrhom starej matky. Vzťah otca so starou matkou a matkou dieťaťa je napätý, opakovane sa dostávajú do konfliktu prostredníctvom trestných oznámení. Taktiež otec poukazoval na skutočnosť, že stará matka mu neumožňuje žiaden kontakt s dcérou, či už osobný alebo prostredníctvom telefónu. Tento kontakt mu neumožnila napriek tomu, že samotným rozhodnutím súdu mal upravený styk s dieťaťom a to ani po privolaní polície. Otec si je vedomý, že maloletú nevidel dlhý čas a je ochotný sa jej prispôbiť, hoc stretnutiami za prítomnosti odborníka, nakoľko je citovo naviazaný na svoju dcéru. Je toho názoru, že zo strany starej matky nie je náležite postarané o maloletú a matku považuje za nespôsobilú starať sa o dieťa, keďže sama o starostlivosť prišla a dieťa bolo zverené starej matke.

28. Z charakteristiky maloletej (čl. 181) vyplynulo, že maloletá je žiačkou 4. ročníka základnej školy. V školskom roku v 2. polroku 2023/2024 vymeškala 60 vyučovacích hodín, všetky boli ospravedlnené. V kolektíve je správanie maloletej v súlade s vnútorným poriadkom školy, domáca príprava na vyučovacie hodiny je pravidelná, dosahuje dobré vzdelávacie výsledky, zapája sa do mimoškolských aktivít a v kolektíve je obľúbená.

29. Z registra trestov matky vyplynulo, že bola jedenkrát právoplatne odsúdená v roku 2007, na podmienený trest so skúšobnou dobou a dňa 27.9.2008 sa osvedčila. Z Centrálnnej evidencie priestupkov vyplynulo, že od roku 2020 po súčasnosť bola dvakrát priestupkovo riešená na úseku dopravy pokutou a napomenutím.

30. Z registra trestov otca vyplynulo, že bol štyrikrát právoplatne odsúdený, dvakrát na podmienené tresty a dvakrát na nepodmienený trest odňatia slobody. Z Centrálnnej evidencie priestupkov vyplynulo, že od roku 2020 po súčasnosť bol dvakrát priestupkovo riešený na úseku dopravy pokutou a dvakrát pre narušenie občianskeho spolunažívania.

31. Zo súdneho spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 6P/108/2021 vyplynulo, že sa viedlo konanie na obmedzenie styku otca s maloletým dieťaťom, pričom predmetné konanie bolo zastavené.

32. Zo zisťovania názoru maloletej vyplynulo, že aktuálne svoj život nechce meniť, je spokojná so starostlivosťou svojej starej matky a taktiež trávi čas so svojou matkou. O vzťahu k otcovi opakovane uvádzala, že sa s ním nechce kontaktovať, nechce ho vidieť, má strach, že bude unesená. Taktiež uviedla, že so starou matkou resp. matkou sa o otcovi nerozprávajú, občasne ho vidí v meste ale má z toho nepríjemné pocity.

33. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa

zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

34. Podľa § 36 ods. 1 ZoR Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane

35. Podľa § 24 ods. 5 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

36. Podľa § 28 ods. 1 ZoR, Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

37. Podľa § 28 ods. 2 ZoR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

38. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

39. Podľa § 43 ZoR, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

40. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. V tomto smere je potrebné poukázať na článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplýva pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávných väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stýkať sa alebo len zriedka, to znamená, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi ani vzniknúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov (Gorgulu versus Nemecko), resp. že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne, slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča (Hansenová versus Turecko).

41. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so

zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

42. Podľa článku 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

43. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi

44. Podľa článku 6 Dohovoru o právach dieťaťa Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú, že každé dieťa má prirodzené právo na život. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú v najvyššej možnej miere zachovanie života a rozvoj dieťaťa.

45. Podľa článku 9 bod. 3 Dohovoru o právach dieťaťa Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

46. Podľa článku 12 bod. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

47. Podľa článku 12 bod. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

48. Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

49. Všeobecne je možné konštatovať, že záujmom dieťaťa je, aby bolo v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, potom práve toho z rodičov, ktorý mimo iného uznáva rolu a dôležitosť rodiča druhého v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý je dobrým rodičom. Rodič, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti teda nemá odmietat' výchovné pôsobenie druhého rodiča, nemá byť proti nemu a priori negatívne zameraný, pretože to sa môže prenášať aj na dieťa. Opačný (t.j. negatívny) postoj rodiča k druhému rodičovi by sa mohol - nech už priamo či vo svojich dôsledkoch - z veľkej pravdepodobnosti negatívne dotýkať dieťaťa, ak by bola znižovaná či eliminovaná účinnosť výchovného pôsobenia druhého rodiča; to by mohlo negatívne pôsobiť na emocionálnu väzbu dieťaťa k druhému rodičovi. (Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 266/10 ze dne 18.08.2010) 10. Z Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva princíp, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, vykonávaných súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Dohovor ďalej ustanovuje, že dieťa má právo udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

50. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

51. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

52. Súd sa v danom konaní zameril na zistenie skutočného stavu, a to jednak zisťovaním názoru maloletej, dôvodov, pre ktoré došlo k pretrhnutiu väzieb medzi otcom a maloletým dieťaťom ako aj potencionálnymi možnosťami rehabilitácie vzťahu otca s maloletým dieťaťom.

53. V prípadoch, ak sú vzťahy medzi rodičmi natoľko narušené, že sa o starostlivosti a styku s maloletými deťmi nevedia dohodnúť resp. do života detí a rodičov vstúpia nepredvídané okolnosti, ktoré zapríčinia rozpad väzieb medzi rodičmi a deťmi, musí autoritatívne rozhodnúť súd o vhodnosti obnoviť tieto väzby za rešpektovania najlepšieho záujmu dieťaťa. Súd pri svojom rozhodovaní prednostne neprihliada na to, ako si úpravu rodičovských práv a povinností predstavujú rodičia, ale prvoradým je vždy záujem dieťaťa. Je logické, že vždy aspoň jeden z rodičov nebude s rozhodnutím súdu súhlasiť a bude sa cítiť „ukrivený“ na svojich rodičovských právach. Dôležité je zdôrazniť, že pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleťoch nie je prvoradým cieľom uspokojiť požiadavky rodičov, ale rozhodnúť tak, aby to bolo v čo najlepšom záujme maloleteho dieťaťa, ktoré je vo vývine, a všetko, čo na neho dolieha v detstve, ho môže neskôr ovplyvniť, a to už v negatívnom alebo pozitívnom smere.

54. Na základe takto vykonaného dokazovania pri vyhodnotení dôkazov a tvrdení účastníkov konania, súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi CMP podľa Čl. 10 ods. 1 CMP, zistil, že:

55. Mal. A. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke (matke jej matky). Vzťahy medzi starou matkou a otcom maloletej sú vážne narušené z dôvodu podozrenia otca pre sexuálne zneužívanie mal. A., ktorý bol v čase od 17.05.2021 do 16.06.2023 väzobne stíhaný pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania maloletej. Počas tohto obdobia sa styk otca s maloletou nerealizoval osobne, písomne ani iným spôsobom. Následkom toho nastalo ochladenie vzťahov a odcudzeniu medzi maloletou a otcom. Následne sa podozrenie otca zo sexuálneho zneužívania mal. A. v trestnom konaní nepotvrdilo a otec maloletej bol rozsudkom Krajského súdu v Košiciach oslobodený spod obžaloby.

56. Vzťah mal. A. k otcovi, ktorý vyplynul nie len zo šetrenia kolízneho opatrovníka, ale aj počas priameho zisťovania súdom, možno charakterizovať ako odmietavý spojený s pocitom strachu. Odmietanie otca zo strany maloletej možno charakterizovať ako dôsledok dlhého časového odlúčenia, ktoré začalo, keď bola maloletá v útlom veku a pokračovalo po súčasnosť, kedy už má maloletá zabehnutý svoj spôsob života, nemá vytvorené dlhodobé spomienky na otca, ale len útržky spomienok starých niekoľko rokov. Maloletá od odlúčenia s otcom nevedla riadnu komunikáciu so starou matkou alebo matkou, ktoré by jej vysvetľovali postavenie otca v jej živote, čo sama maloletá uviedla. Je nutné dodať, že maloletá pri rozprávaní a hlavne pri vyjadrovaní sa k otcovi neprejavovala žiadne znaky nervozity, nebolo zaznamenané žiadne atypické správanie, plynule rozprávala o posledných spomienkach na otca, neoslovovala ho krstným menom ale automaticky otec. Z tohto sa možno domnievať, že odmietavý postoj maloletej sa vytvoril prirodzene počas týchto rokov, ako dôsledok ignorovania resp. akéhosi vymazania osoby otca zo života maloletej resp. či už vedome alebo nevedome prebrala postoj svojej starej matky, ktorej je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, a ktorá je jej najbližšou vzťahovou osobou. Pocit strachu maloletej vo vzťahu k otcovi je skôr iracionálnej povahy vytvorený jej subjektívnym pohľadom na možné situácie, ktoré by mohli nastať. Sama uviedla, že má strach, z toho že otec ju zoberie do auta a odíde s ňou preč. Tieto predstavy maloletej mohli byť formované aj prístupom starej matky, ktorá vzhľadom na zlý vzťah s otcom maloletej počas náhodného stretnutia radšej maloletú schovala za seba alebo ostali v úzadí, aby ich otec nezahľadel. Takéto situácie, ktoré nie sú riešené priamym a rozhodným konaním zo strany starej matky mohli podnietiť u maloletej pocit strachu z prípadného stretnutia s otcom, napriek tomu, že v minulosti k násilnému kontaktu otca s dieťaťom nedochádzalo, keď aj znaleckým dokazovaním vykonanom v trestnom konaní bolo preukázané, že mal. A. mala k svojmu otcovi dobrý vzťah aj potom, čo ju mal údadne sexuálne zneužiť.

57. Právo maloleteho dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú, je jeho nepopierateľným právom (§ 100 ods. 3 OSP, 43 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine). V konečnom dôsledku však posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu. Jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloleteho dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci III.ÚS 707/04, IV.ÚS 288/04, III.ÚS 2150/07, I.ÚS 3082/10). Nemožno totiž pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloleteho dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu (porov. Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci I.ÚS 268/02).

58. Vzťah otca k maloletej možno definovať ako vrúcny, uvedomujúc si podstatu problému a to dlhoročné odcudzenie. Samotný otec vo svojich písomných vyjadreniach ako aj pri výpovedí opakovane zdôrazňoval, že chce byť súčasťou života maloletej, pričom sám si uvedomoval, že násilné dosahovanie kontaktu nikam nepovedie a bol ochotný pristúpiť na akýkoľvek spôsob nadviazania kontaktu s maloletou aj formou asistovaného styku. Napriek tomu, že otec po prepustení z väzby chodieval v rámci určeného styku za maloletou, neskôr od tohto konania ustúpil, prestal sa násilne domáhať kontaktu a čakal na rozhodnutie v predmetnej veci. Opakovane sa chodieval informovať ohľadom maloletej ku kolíznemu opatrovníkovi, len aby mal základné informácie o maloletej a nehrotil situáciu návštevami v mieste jej bydliska. Zo správania otca možno vyvodiť záver, že je ochotný venovať náležitú pozornosť a snahu o obnovenie kontaktu s dieťaťom a to v takom rozsahu, ktorý žiadnym spôsobom neohrozí maloletú.

59. Vzťah otca so starou matkou (náhradným rodičom) a matkou je z dlhodobého hľadiska na zlej úrovni, ktorý vyvrcholil trestným oznámením pre trestný čin sexuálneho zneužívania a pretrváva dodnes. Z dokazovania vyplýva, že stará matka maloletej opakovane podávala na otca maloletej trestné oznámenia na políciu, sústavne sú v konfliktnej zóne, nedokážu spoločne komunikovať nie len medzi sebou ale ani ohľadom maloletej. Takéto konanie rodičov ako aj starej matky nie je spôsobilé napomôcť k začleneniu otca do života maloletej. Súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove v bode 27., ktorý výstižne zhodnotil konanie starej matky keď uviedol, že stará matka je tá, ktorá je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť, tak verbálne, ako aj neverbálne, t.j. svojím konaním a postojom (napr. odprevadením maloletej na stretnutie s otcom, priateľským privítaním sa s otcom, poprikaním pekného spoločného času a pod.) maloletej komunikovať to, že jej stretávanie s otcom podporuje, že je v jej záujme, že sa teší z ich obnovovaného vzťahu; ako aj zo strany otca, ktorý svojím srdečným a trezrlivým postojom bude svojej mal. dcére dávať neustále najavo, že ju má rád, že na stretnutia s ňou sa teší a súčasne chápe jej rozpoltenosť, prípadné zmiešané pocity; bude sa jej snažiť vychádzať v ústrety pri plánovaní spoločného programu a zaujímať sa o to, čo by mal. A. chcela v ten deň robiť, ako by chcela spoločný čas stráviť, pričom sám môže maloletej navrhovať možnosti trávenia spoločného času, ale súčasne prihliadať na pranie maloletej, čo by chcela robiť. Postoj starej matky maloletej, ktorá sa aj s mal. A. pred otcom skrýva (napr. za regálmi v obchode a pod.), uteká pred ním a podobne, mal. A. nepomôže v tom, aby sa svojho otca nebála, aby bola ochotná sa s ním stretnúť a opätovne s ním nadviazať vzťah a rozhodne nesleduje najlepší záujem mal. A.. Práve naopak, popísané konanie starej matky môže mal. A. vystaviť ešte väčšiemu stresu a vyvolať v nej nedôvodný strach a odmietavý postoj voči svojmu otcovi, pričom je zjavné, že toto sa už stalo.

60. V záujme dieťaťa je si vytvárať väzby s oboma rodičmi a má právo na lásku a starostlivosť od oboch rodičov. Rodičovské práva a povinnosti sú budované na zásadne rovnoprávnom postavení otca aj matky pri ich výkone. Rodičia sú pri ich výkone zásadne rovnoprávni a v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa má dieťa právo na starostlivosť oboch rodičov. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená.

61. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vzniká tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Je dôležité, aby bolo otcovi umožnené budovať si zdravý a plnohodnotný vzťah k dieťaťu a v záujme zdravého vývinu maloletej vytvoriť si vzťah k otcovi ako k jednej z najbližších osôb v jej živote, tento vzťah rozvíjať, čo je možné iba za predpokladu, že budú maloletá s otcom v pravidelnom kontakte.

62. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistenie skutočného stavu veci bolo potrebné zmeniť pôvodne upravený styk otca s maloletou. Vzťah medzi rodičmi maloletej a medzi starou matkou a otcom je dlhoročne konfliktný, ktorý vyplynul hlavne z dôvodu vedenia trestného stíhania voči otcovi. Napriek tomu, že otec mal v minulosti bezproblémový vzťah s maloletou, ktorá ho navštevovala, počas jeho výkonu väzby (4 roky), maloletá stratila s otcom akýkoľvek kontakt, či už osobný alebo písomný. Týmto a aj vzhľadom na vek maloletej došlo k odcudzeniu medzi maloletou a otcom. V súčasnosti už maloletá pod vplyvom okolností, ktoré sa udiali v jej rodine a jej vek (11 rokov) odmieta akýkoľvek kontakt s otcom. Tejto situácii nepomáha ani to, že rodičia už nie sú schopní efektívne komunikovať vo vzťahu k výkonu

ich rodičovských práv a povinností k maloletej a taktiež vzťah starej matky, ktorá má maloletú v náhradnej osobnej starostlivosti a otca, je už vo fáze, kedy už nemožno dosiahnuť jeho nápravu.

63. Zo samotného konania je zrejmé, že spôsob akým došlo k odlúčeniu kontaktu medzi otcom a maloletou, bolo potrebné zabezpečiť obnovenie ich väzieb veľmi citlivo. Je potrebné dodať, že aj napriek všetkým zisteniam súd nesmie resignovať zo svojej povinnosti konať s dostatočnou starostlivosťou a prostredníctvom vhodných a primeraných opatrení sa pokúsiť o zblíženie otca s dieťaťom. Nemožno bez využitia náležitých možností sa pokúsiť o obnovenie a ďalšie rozvíjanie vzťahu otca s maloletou a len formálne konštatovať dlhodobé odlúčenie a tým spojené odlúčenie otca s dcérou. V predmetnej veci došlo k odlúčeniu z dôvodu pobytu otca vo väzbe, ktorý bol v konečnom dôsledku oslobodený a je potrebné na otca aj v tomto kontexte prihliadať. Práve plynutie času môže mať v rodinnoprávnych veciach ďalekosiahle následky pre vzdáľovanie sa dieťaťa od rodiča a hlavne od rodiča, ktorý nebol v postavení preferenčného. Na dôležitosť plynutia času reflektuje aj rozhodnutie ESLP, ktoré pripomína, že účinný rešpekt rodinného života vyžaduje, aby budúce vzťahy medzi rodičom a dieťaťom neboli stanovené obyčajným plynutím času (pozri rozhodnutie vo veci Sylvester proti Rakúsku z 24. 4. 2003, sťažnosť č. 36812/97 a č. 40104/98, bod 69, alebo rozhodnutie vo veci W. proti Spojenému kráľovstvu z 8.7.1987, sťažnosť č. 9749/82, bod 65).

64. V kontexte vyššie uvedeného je potrebné sa pokúsiť o elimináciu odmietavého postoja maloletej k stretávaniu sa s otcom využitím odbornej psychologickkej pomoci, resp. prostredníctvom nezávislého odborníka (znalca z odboru psychológie) a prostredníctvom asistovaného styku sa pokúsiť súčasne o reparáciu hlboko narušeného vzťahu otca s maloletou, keďže nemožno tolerovať neochotu starej matky a matky spolupracovať na zlepšení komunikácie vo vzťahu k otcovi dieťaťa. Takto nastavený kontakt maloletej s otcom prostredníctvom asistovaného styku je spôsobilý napomôcť k obnoveniu kontaktu, pomôcť maloletej s pochopením situácie a ozrejením postavenia otca v jej živote. Stretávanie sa bude realizovať v kontrolovanom prostredí pod dohľadom. Forma stretávania na jednej strane je schopná obnoviť vzťah otca s dcérou a jednak pomôže maloletej pod dohľadom odborníkov vstrebať skutočnosť, že otca môže stretnúť a nedôjde k žiadnym nežiaducim situáciám. Je potrebné napomôcť maloletej, aby akceptovala, že sa v jej živote vyskytuje aj otec a nemala pri kontakte s ním hoc len vizuálnom pociť strachu. V danom prípade súd rozhodol dočasne nariadiť tzv. asistovaný styk maloletých detí s otcom t.j. styk za asistencie a pod odborným dohľadom tretej, nezainteresovanej osoby, ktorá bude pri realizácii uvedeného styku plniť predovšetkým úlohu kontrolného, ale i poradenského či zmierlivého prvku. Nariadenie takéhoto asistovaného styku pritom prichádza do úvahy okrem iného aj v tých prípadoch, ak existuje obava, že by stretnutie s rodičom mohlo spočiatku na dieťa pôsobiť zaťažujúco. Týmto opatrením chce pritom súd jedným zabrániť tomu, aby bolo otcovi, ale aj maloletej úplne znemožnené zostať vo vzájomnom kontakte, pretože tým by sa mohlo odcudzenie ešte väčšmi prehĺbiť, čo podľa názoru súdu nie je v najlepšom záujme maloletej, a jednak ním chce maloletú uchrániť pred tým, aby bola vystavená stresu, ktorý môže za súčasného stavu a za súčasných vzťahov pociťovať pri realizácii styku. Pre Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako zariadenia, v priestoroch ktorého sa má styk otca s maloletou realizovať sa súd rozhodol najmä preto, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako štátny orgán sociálnoprávnej ochrany detí má s prácou s maloletými deťmi a ich rodinami potrebnú prax a jej pracovníci disponujú odbornými schopnosťami potrebnými na to, aby toto rozhodnutie súdu splnilo svoj účel.

65. V rodinnoprávnych konaniach a obzvlášť v tak citlivých je potrebné primárne využiť všetky právne nástroje ponúkané zákonnou úpravou na vytvorenie podmienok na obnovenie (zachovanie) väzieb medzi rodičom a dieťaťom. Až v prípade, že prijaté opatrenia by nevedli k žiadnemu výsledku a snaha súdu a príslušných orgánov by sa ukázala ako márna, resp. že kontakt s dotknutým rodičom nie je v najlepšom záujme dieťaťa, bolo by možné pristúpiť k takému radikálnemu rozhodnutiu, akým je zákaz styku, resp. obmedzenie styku. Nakoľko má súd zato, že sú k dispozícii prostriedky právnej povahy a dokazovanie nepreukázalo v súčasnosti, aby bol najlepší záujem dieťaťa ohrozený aj vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania a s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6To/55/2023-297, z ktorého vyplýva, že na základe znaleckého dokazovania bolo ustálené, že otec maloletej netrpí žiadnou duševnou poruchou, nie je príslušníkom menšinovej sexuality, tzn. nie je deviantný, je heterosexuálne zameraný, nebola preukázaná prítomnosť pedofilnej proceptivity, ani známky preferujúce agresívne sexuálne aktivity, rovnako nebola preukázaná žiadna deviácia, pričom pedofília je nepochybné sexuálnou deviáciou, súd návrh navrhovateľky zamietol.

66. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je štátny orgán, v ktorého pôsobnosti je okrem iného aj zabezpečovanie jednotlivých opatrení v rámci výkonu štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V zmysle čl. 3 bod 2 Dohovoru o právach dieťaťa zmluvné strany sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho a vykonajú všetky potrebné zákonodarné, správne a iné opatrenia pre uskutočnenie práv uznaných týmto Dohovorom. Jedným z práv priznaných Dohovorom je aj právo dieťaťa na zachovanie kontaktu s oboma rodičmi. Ak je jediným možným spôsobom na zachovanie vzťahu maloletej s jej otcom asistovaný styk, súd je toho názoru, že úradu práce ako orgánu štátnej správy vykonávajúceho pôsobnosť v oblasti starostlivosti a ochrany maloletých možno uložiť povinnosť súčinnosti pri realizácii tohto styku.

67. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

68. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

69. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

70. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

71. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

Proti výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 Civilného mimosporového poriadku).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.